

Drodzy Rodzice! Kochane Serduszka!

W naszej grupie realizowany jest program edukacyjno - wychowawczy „ Serduszka poznają dobre maniere”, którego głównym celem jest kształtowanie umiejętności kulturalnego zachowania się w różnych sytuacjach.

Nauka dobrych manier to inwestycja w przyszłość dziecka. Wczesna edukacja w tym zakresie zagwarantuje, iż nauczane treści staną się nawykiem. Wszak kilkulatek mówiący „dzień dobry”, „do widzenia”, „proszę”, „dziękuję”, „przepraszam” to duma Mamy i Taty.

Zajmijmy się więc zwrotami grzecznościowymi 😊

- Zapraszamy do wysłuchania piosenki pt. „DZIEŃ DOBRY”.

<https://www.youtube.com/watch?v=d5kZPs3CVno>

Dzień dobry tato i mamie kochana.

Dzień dobry wszystkim mówię już od rana.

Dzień dobry wołam do pana sąsiada.

Dzień będzie dobry, nawet, gdy deszczyk pada.

Pogłaszczę pieska, przytulę też kotka.

Dzień dobry powiem, jeśli kogoś spotkam.

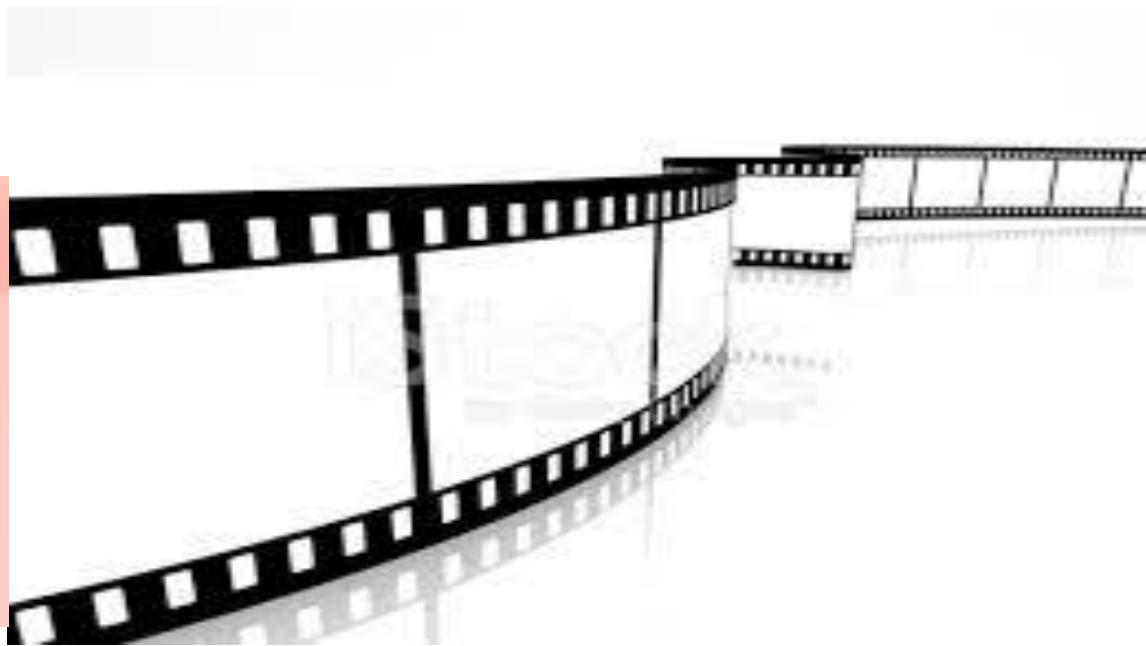
Pomacham też ręką do pana sąsiada,

I już świeci słońce i deszcz przestał padać.

„DZIEŃ DOBRY” „DO WIDZENIA”

- A teraz nasze kochane Serduszka obejrzyjcie filmy pt. „Myszka w paski i dobre maniere”: „Dzień dobry” i „Do widzenia”.

<https://www.youtube.com/watch?v=YPIUtgcMwuE>

<https://www.youtube.com/watch?v=lqS3e92mTFQ>

Rodzicu, po wysłuchaniu piosenki i obejrzeniu filmów, porozmawiaj z dzieckiem na temat ich treści. Pomocne mogą być następujące pytania:

- Kiedy mówimy „Dzień dobry”?
- Kiedy mówimy „Do widzenia”?
- Do kogo możemy je kierować?
- Dlaczego należy kulturalnie zwracać się do innych/kulturalnie się witać i żegnać?

Zabawy Metodą Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne

A/ Powitanie – witanie się różnymi częściami ciała – rękami, czołami, kolanami, plecami, noskami itp. /Rodzic-dziecko/,

B/ Mostek – Rodzic tworzy mostek, pod którym przechodzi dziecko,

C/ Fotelik – relaks przy muzyce. Dziecko siada pomiędzy nogami Rodzica, który obejmuje go rękami i kołysze w takt spokojnej muzyki.

„PROSZĘ” „DZIĘKUJĘ” „PRZEPRASZAM”

Rodzicu, przeczytaj dziecku wiersz S. Karaszewskiego.

„Magiczne słowa trzy”

Na podwórku siedzi szpak i do chłopca mówi tak:

„Są magiczne słowa trzy, słowa te wnet poznasz ty.

Każde ma niezwykły dar, każde kryje w sobie czar.

Ten kto ma oliwę w głowie, niechaj słowa te wypowie,

Oto słowo pierwsze: „proszę”, sprzedam ci je za dwa grosze.

Drugie słowo to „przepraszam”, żal i skruchę nim ogłaszasz.

Trzecie słowo to „dziękuję”, którym wdzięczność okazujesz.

Gdy wypowiesz słowa trzy, każde się otworzą drzwi

I na twarzach wszystkich ludzi życzliwości uśmiech wzbudzisz.

Słowa trzy – to tak niewiele, byś był wszystkich przyjacielem.

Dar grzeczności, uprzejmości w twoim sercu niech zagości!

Po to słowa te ci dałem, aby szczęście ci sprzyjało.

Gdy cię prześladowuje pech, użyj magii słów tych trzech!”

Mówił tak czarodziej szpak i odleciał. Mądry ptak.

Może tu powróci znów uczyć nas magicznych słów?

Porozmawiaj z dzieckiem na temat „czarodziejskich” słów, kiedy i dlaczego ich używamy.

**Dla utrwalenia tych „magicznych słów” wysłuchajcie piosenki
pt. „Proszę, dziękuję, przepraszam” - Świat Lolo.**

<https://www.youtube.com/watch?v=DL6eWrZAizQ>

1. Gdy nie sięgam po zabawkę,

Wejść nie mogę na huśtawkę,

Taką radę wam przynoszę

Lolo mówi „Proszę”.

Gdy dostanę coś ładnego

Lub ktoś powie coś miłego,

Wtedy dobrze się już czuję,

Lolo pięknie dziękuje.

Ref. Trzy ważne słowa ogłaszam

Proszę, dziękuję, przepraszam.

Oto zasada jest nasza: proszę,

dziękuję, przepraszam/x 2

2. Gdy zepsuję z klocków domek

I posmutniał kumpel Tomek,

Wtedy sprzeczkę tę wygaszam.

Lolo mówi „Przepraszam”.

Gdy nie sięgam po zabawkę,

Wejść nie mogę na huśtawkę,

Taką radę wam przynoszę

Lolo mówi „Proszę”.

Ref. Trzy ważne słowa ogłaszam...

Powtarzamy jeszcze raz razem: „proszę, dziękuję, przepraszam”

Zagadki - mini quiz sprawdzający nabyte umiejętności.

Obiad dziś jest bardzo smaczny, bo jem ulubiony groszek.
Mam ochotę zjeść go więcej więc do Mamy mówię... **(proszę)**

Ser kupuję, świeże bułki,
proszę panią ekspedientkę o dwie śmietankowe rurki,
pani cienki papier bierze, pyszne rurki już pakuje,
pięknie pachną, tak jak lubię, pani mówię więc .... **(dziękuję)**

Bartek w biegu trącił Gosię, bo chciał bardzo złapać Krzysia.
Gosia była obrażona na Bartka i na Krzysia.
Bartek jednak się zatrzymał – Nie płacz Gosiu, wina nasza,
Ja za Krzysia i za siebie bardzo, bardzo cię... **(przepraszam)**

Ania skacze na kanapie i na brata właśnie spada,
brat się krzywi, prawie płacze - co powiedzieć jej wypada?...**(przepraszam)**

Rodzicu, dla utrwalenia zwrotów grzecznościowych przeczytaj dziecku wiersz.

Choć jesteśmy jeszcze dziećmi,
grzecznościowe zwroty znamy,
a gdy tylko jest potrzeba,
to je zawsze używamy.

Proszę, gdy coś chcemy,
dziękuję, gdy to coś dostaniemy,
dzień dobry, gdy znajomego widzimy,
do widzenia, gdy wychodzimy,
zapraszam, gdy na wizytę prosimy,
przepraszam, gdy coś źle zrobimy,
dobry wieczór, gdy wieczorem kogoś spotykamy,
dobranoc, gdy w nocy z kimś się żegnamy.

To nie koniec wszystkich słów,
jeszcze jedno wam powiemy,
że magiczne słowo proszę,
też mówimy, gdy dajemy.

Praca plastyczna

Kochane Serduszka, drodzy Rodzice. Wykonajcie plakat ze zwrotami grzecznościowymi. Na kartce A4 (może być też A3) Rodzic zapisuje słowa grzecznościowe. Można je także wydrukować, wyciąć i przykleić, można użyć kolorowego papieru ksero. Zadaniem dziecka jest ozdobienie kartki (mogą to być serduszka, kwiatuszki itd.) - technika dowolna. Czekamy na zdjęcia Waszych prac (adres e-mail: ilona.slo@interia.pl).

**DZIEŃ DOBRY   PROSZĘ
DO WIDZENIA**

**DZIĘKUJĘ
PRZEPRASZAM**

Dziękujemy za realizację proponowanych zadań.

Zachęcamy także do poświęcenia kilku chwil na zapoznanie się z poniższym artykułem. Pozdrawiamy serdecznie!

panie: Ilona i Kasia

Porady dla Rodziców

Dobre maniery – czyli jak wychować kulturalne dziecko?

Głównym celem rodziców jest wychowanie wesołych, grzecznych dzieci, które dobrze znają zasady kulturalnego zachowania. Oczywiście nie można liczyć na to, że kilkulatek uczony od maleńkości dobrych manier zawsze będzie ideałem przy stole, jednak konsekwencja w działaniu, pokazanie tego, co jest dobre, a co złe na pewno przyniesie efekty. Psychologowie radzą, by lekcje dobrych manier zacząć jak najwcześniej, ponieważ wtedy staną się one nawykiem, nad którym nie będzie trzeba się długo zastanawiać. Dobre wzorce wyniesione z domu są podstawą. Malec uczy się, obserwując i naśladowując dorosłych, bo już dla kilkulatka rodzice są niekwestionowanymi autorytetami i wzorami do naśladowania.

Grunt to dobre wychowanie

Naukę dobrych manier warto rozpocząć jak najwcześniej. Stopniowo, konsekwentnie, z upływem czasu należy poszerzać zakres zdobywanych przez dziecko umiejętności. Poznanie zasad savoir-vivre'u to długotrwały proces, rozpisany na wiele lat, nie da się go przyswoić, np. w przeddzień rodzinnej uroczystości. Dlatego ważnym krokiem jest ustalenie pewnego zakresu norm, które powinny być przestrzegane codziennie.

Ważne:

- Bądź przykładem.
- Najpierw pokaż i naucz, a następnie wymagaj.
- Bądź konsekwentny.
- Ucz szacunku dla innych i ich własności.
- Szanuj prywatność dziecka.
- Jeśli malec potrafi zrobić coś samodzielnie, nie wyręczaj go.

Bardzo istotna jest rola rodziców, dziadków, nauczycieli oraz ich świadomość, aby nie tylko przekazywać wiedzę merytoryczną, ale też rozwijać kompetencje społeczne, do których z pewnością zaliczają się dobre maniery. Ważne jest, aby dziecko nie tylko umiało się zachować, gdy idzie z rodzicami na ważną uroczystość, ale i na co dzień. By odnosiło się do innych uprzejmie, z życzliwością i szacunkiem, a swą swobodą nie krępowało otoczenia.

Kulturalne praktyki w domu

Wystarczy wdrożyć i ćwiczyć kilka podstawowych zasad, aby dzieci były postrzegane jako uprzejme, grzeczne i miłe:

- **Magiczne słowa:** proszę, dziękuję, przepraszam są najważniejszą zasadą dobrego wychowania. Dziecko powinno stosować je mechanicznie: to od nich zaczyna się „dobre wychowanie”. Przypominaj, poprawiaj i sygnalizuj dziecku, kiedy magiczne słowa powinny być przez nie używane.

- **Powitanie i pożegnanie:** ważne jest, aby dziecko nie rozpoczynało np. rozmowy telefonicznej z babcią bez „dzień dobry” i nie kończyło jej bez „do widzenia”. Uświadamiaj dziecku, że bycie uprzejmym to obowiązek, ćwiczyć można dosłownie wszędzie – w domu, w szkole lub przedszkolu, w sklepie i w parku. Ważne, by dziecko nie tylko pozdrowiało napotykaną ludzi, ale i odpowiadało na pozdrowienia innych.
- **Kulturalna rozmowa:** nawet maluch wie, że przerywanie, gdy mówi, jest bardzo nieprzyjemne. By wpoić dziecku zasadę grzecznego rozmowy, warto dać mu zawsze szansę na dokończenie zdania i opowieści. Ważne jest, by dorośli rozmawiający w towarzystwie dzieci również przestrzegali tej zasady.
- **Zachowanie przy stole:** tu istnieje mnóstwo charakterystycznych zasad i reguł, które należy wprowadzać stopniowo wraz z wiekiem. Najlepszym i najprostszym sposobem na nauczenie dziecka dobrych manier w tej dziedzinie jest jedzenie wspólnych posiłków, przyzwyczajenie malca w miarę możliwości, że pory są stałe, w tym czasie nie ma zabawy, oglądania bajek i grania. Nóż i widelec w towarzystwie łyżki powinny pojawić się jak najwcześniej: dziecięce sztuczki to pierwszy etap w nauce savoir-vivre’u.
- **Kultura w autobusie/tramwaju:** prawda jest taka, że małe dzieci muszą siedzieć, jednak mali uczniowie już powinni znać zasadę: ustąp miejsca starszym, przyszyłym mamom albo po prostu mniejszym dzieciom, które podróżują z rodzicami.
- **Negatywne opinie:** traktuj innych tak, jak sam chcesz być traktowany – to dobra zasada, o której należy pamiętać podczas kształcenia. Należy uczulić

malca, że jeśli jego opinia na temat danej osoby czy czyjejś własności jest negatywna, lepiej zachować ją dla siebie niż wypowiadać głośno, ponieważ może sprawić komuś dużą przykrość.

- **Brzydkie słowa:** ładne słownictwo trzeba z dziećmi wypracować. Brzydkie słowa bardzo często przychodzą z maluchami prosto z podwórka lub nawet szkoły: nie można ich akceptować. Dzieci powinny wiedzieć, że używanie wulgaryzmów to powód do wstydu. Wytłumacz, że są ładne słowa, którymi można wyrazić emocje.

Nauka dobrych manier nie jest żmudną pracą, do której trzeba się specjalnie przygotowywać. Ważne jest, aby była naturalna, prosto z rodzinnej rutyny. Nawet drobne gesty, takie jak posprzątanie ze stołu, przytrzymanie drzwi babci lub podziękowanie za pyszne ciasto dobrze świadczą o dziecięcych manierach. W kontaktach międzyludzkich najważniejsze jest pierwsze wrażenie. Ponadto dobre wychowanie i poprawna etykieta sprawią, że dziecko będzie lepiej postrzegane przez innych, łatwiej będzie mu nawiązywać znajomości i przyjaźnie, a nauczyciele czy pracodawcy będą mieli o nim dobre zdanie. To w dużej mierze od zaangażowania rodziców zależy, czy mały człowiek w przyszłości będzie umiał zachować się w towarzystwie elegancko i we właściwy sposób.

